

KUTSESTANDARD

Piirivalvur, tase 7

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Piirivalvur, tase 7 kutsestandard on aluseks koolitusprogrammide koostamisele ning isikute kompetentsuse hindamisele kutse andmisel.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Piirivalvur, tase 7	7

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Piirivalve eesmärgiks on Euroopa Liidu elanike ja EL viibivate isikute turvalisuse tagamine. Piirivalve ülesandeks on riigipiiri valvamine ja piiripunktides piirikontrolli teostamine, inimelude päästmine merel ja piiriveekogudel ning merereostuse avastamine ja likvideerimine.

Piirivalvuri peamisteks tööülesanneteks on riiki (Euroopa Liitu) sisenemise ja riigist (Euroopa Liidust) väljumise tingimustele vastavuse kontrollimine, patrull- ja vaatlustegevus riigipiiril ebaseadusliku riigipiiri ületuse ennetamiseks, avastamiseks ja tõkestamiseks ning haldus- ja süüteomenetluste läbiviimine oma pädevuse piires. Piirivalvur langetab iseseisvalt otsuseid oma ametikoha pädevuse piires ja on võimeline ette nägema oma otsuste tagajärgi ning vastutab nende eest.

Piirivalvur, tase 7 juhib struktuuriüksuse tööd või oma vastutusala valdkonna toimimist, vastutab piirihalduse korralduse ja organisatsiooni arenduse eest, korraldab piirikontrolli ning patrull- ja vaatlustegevuste meetodikate väljatöötamist, korraldab siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd ning järelevalve teostamist. Töö eeldab palju suhtlemist, sh võõrkeelte kasutamist.

Piirivalve kutsealal on lisaks 7. taseme piirivalvuri kutsele järgmised kutsed:

piirivalvur, tase 4, kes teostab piirikontrolli piiripunktides ning patrull- ja vaatlustegevust riigipiiril;

piirivalvur, tase 5, kes teostab piirikontrolli piiripunktides ning patrull- ja vaatlustegevust riigipiiril ning juhib toimkonna tegevust;

piirivalvur, tase 6 korraldab piirikontrolli piiripunktides ning patrull- ja vaatlustegevust riigipiiril, korraldab siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd, juhib struktuuriüksuse tööd.

A.2 Tööosad

A.2.1 Piirivalve

2.1.1 Piirikontroll piiripunktis

2.1.2 Riigipiiri valvamine

2.1.3 Tehniliste vahendite kasutamine

2.1.4 Teabetöö

2.1.5 Turvataktika

A.2.2 Juhtimine

2.2.1 Piirihalduse korraldamine

2.2.2 Ressursside haldamine

2.2.3 Organisatsiooni arendamine

A.2.3 Menetlemine

2.3.1 Järelevalvemeetmete kohaldamine

2.3.2 Rahvusvahelise kaitse menetlus

2.3.3 Viisamenetluse läbiviimine piiripunktis

2.3.4 Väärtegade menetlemine
A.3 Töö keskkond ja eripära
7. taseme piirivalvurid töötavad siseruumides, tööaeg on fikseeritud päevatöö. Piirivalvur kannab teenistuses olles vormiriietust.
A.4 Töövahendid
Piirivalvuri töövahenditeks on IKT vahendid, infosüsteemid, sidevahendid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Piirivalvuri töö eeldab distsiplineeritust, lojaalsust Eesti Vabariigile, ausust, seaduskuulekust ja kohusetundlikkust. Vajalikud on ka hea stressitaluvus, tasakaalukus ja head juhiomadused.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tavaliselt on 7. taseme piirivalvuril magistrikraad ja läbitud kompetentside saavutamiseks vajalik piirivalvealane koolitus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Juhtivpiiriametnik, struktuuriüksuse juht.
A.8 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks
Töötamist piirivalvurina reguleerib politsei ja piirivalve seadus.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Piirivalvur, tase 7 kutse koosneb neljast kompetentsist. Selle kutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1-B.2.3 ja B.2.4 (lääviv kompetents) tõendamise.
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Piirivalve	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1) korraldab piiripunktis piiriületuse tingimustele vastavuse kontrolli läbiviimise metoodika väljatöötamist, teostab järelevalvet; korraldab piirikontrollialast siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd, osaleb selles; 2) korraldab patrull- ja vaatlustegevuse metoodika väljatöötamist, teostab järelevalvet; korraldab riigipiiri valvamisega seotud siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd, osaleb selles; 3) analüüsib uute tehniliste vahendite soetamise vajadust, teeb vastavaid ettepanekuid; analüüsib tehniliste vahendite metoodikapärast kasutamist; 4) kogub, analüüsib ja edastab ebaseadusliku rände ja piiriülese kuritegevuse alast informatsiooni; koostab vastutusala piires profile, ohuhinnanguid ja riskianalüüse; korraldab teabetööga seotud siseriiklikku ja rahvusvahelist koostööd, osaleb selles; 5) tagab teenistusülesannete täitmisel enda ja teiste turvalisuse vastavalt kehtestatud korrale; kasutab vahetut sundi õiguspäraselt; analüüsib turvataktika kasutamist sündmuste lahendamisel; vastutab järelevalve teostamise eest. Teadmised: 1) teenistuskooera kasutamise põhimõtted; 2) merereostuse avastamise, lokaliseerimise ja likvideerimise alused. Hindamismeetod(id): kirjalik või suuline test ja/või praktiline töö.	
B.2.2 Juhtimine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad:	

1) planeerib piirihalduse korraldust, lähtudes strateegilistest eesmärkidest ja olukorra hinnangust/riskianalüüsist; juhib struktuuriüksuse tööd, tuginedes õigusaktidele; korraldab piirihalduse järelevalvet; analüüsib piirihalduse toimimist, lähtudes strateegilistest eesmärkidest; võtab vastutuse muudatuste sisseviimise ja strateegiate elluviimise eest; delegeerib töö asjakohaselt ja õiglaselt; hindab struktuuriüksuse eesmärkide saavutamist vastavalt korrale; 2) koordineerib ressursside tõhusat planeerimist ning kasutamist valdkonnas; hindab kriitiliselt ressursside planeerimissüsteemi toimimist; tuvastab ja organiseerib ressursse piirihalduse eesmärkide täitmiseks; kasutab asjakohaseid meetodeid strateegiliste ressursside planeerimiseks ja juhtimiseks organisatsiooni eesmärkide saavutamiseks ning huvigruppide ootuste tagamiseks; 3) loob ja arendab strateegiaid ja tegevusplaanid; loob õppiva organisatsiooni, arvestades organisatsiooniteooriaid; töötab välja ja arendab piirihalduse metoodikat, arvestades parimat praktikat ja integreeritud piirihalduse mudelit; hindab metoodikate rakendamist ja toimimist/tõhusust piirihalduses.

Teadmised:

- 1) juhtimisteooria;
- 2) juhtimise psühholoogia;
- 3) oma organisatsiooni halduskorraldus;
- 4) teenistuskohaga kasutamise põhimõtted;
- 5) merereostuse avastamise, lokaliseerimise ja likvideerimise alused;
- 6) täiskasvanute koolitamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id): kirjalik või suuline test ja/või praktiline töö.

B.2.3 Menetlemine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) koostab järelevalvemeetmete kohaldamise juhendeid, hindab järelevalvetegevuste kooskõla õigusaktidega;
- 2) koostab menetlusjuhendid, hindab menetlusprotsesside kooskõla õigusaktidega; teostab teenistuslikku järelevalvet rahvusvahelise kaitse menetluse üle;
- 3) koostab menetlusjuhendid, hindab menetlusprotsesside kooskõla õigusaktidega; teostab teenistuslikku järelevalvet viisamenetluse üle; kujundab viisamenetluse praktikat läbi siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö;
- 4) koostab väärtuslike menetlusjuhendid, hindab menetlusprotsesside kooskõla õigusaktidega; teostab järelevalvet väärtuslike menetluse läbiviimise üle; lahendab oma pädevuse piires kaebusi kohtuvälise menetleja tegevuse peale vastavalt väärtuslike menetluse seadustikule.

Teadmised:

- 1) Schengeni piirieskirjad;
- 2) politsei ja piirivalve seadus;
- 3) riigipiiri seadus;
- 4) viisaeeskiri;
- 5) piirirežiimi eeskiri;
- 6) jt menetlustoimingute aluseks olevad õigusaktid.

Hindamismeetod(id): kirjalik või suuline test ja/või praktiline töö.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.4 Piirivalvur, tase 7 kutset läbiv kompetents

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

- 1) kasutab oma töös eesti keelt tasemel C1 ning vähemalt ühte võõrkeelt tasemel B2 erialase sõnavara kasutamisega (vt lisa 1 „Keeleoskuse hindamise skaala“);
- 2) kasutab teenistusülesannete täitmiseks vajalikke IKT süsteeme, andmebaase ja -kogusid; järgib andmekaitse nõudeid;
- 3) teenistusülesandeid täites austab täielikult inimväärikust ning ei diskrimineeri isikuid soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu;
- 4) järgib oma töös avaliku teenistuja eetikakoodeksit;
- 5) suhtleb lugupidavalt ja professionaalselt nii töökaaslaste kui ka klientidega; kasutab konfliktilahendamismeetodeid, vältimaks meeskonnasiseseid konflikte ning konflikte klientidega; lahendab tekkinud konflikte; loob positiivse suhtluskeskkonna ja käitub vastavalt headele suhtlemistavadele;

- 6) kujundab positiivse, usaldusliku, teineteist toetava töökeskkonna; arvestab meeskonnaliikmete erinevustega, toetab meeskonnaliikmeid ja aitab lahendada tööülesannete täitmisel tekkinud probleeme; teeb ettepanekuid muudatusteks enda või meeskonna edaspidises tegevuses, teeb ettepanekuid saadud kogemuste edaspidiseks rakendamiseks; motiveerides ja tunnustades suurendab meeskonnaliikmete enesekindlust, aidates neil oma potentsiaali täielikult realiseerida;
- 7) suhtleb lugupidavalt ja professionaalselt erinevatest kultuuridest, religioosse taustaga ning erinevate väärtushinnangutega inimestega ilma eelarvamuste, rassilise diskrimineerimise ja ksenofoobiata;
- 8) osaleb asutusesiseses, siseriiklikus ja rahvusvahelises koostöös;
- 9) käitub esmaabi osutamist vajavas situatsioonis sobival viisil.

Teadmised:

- 1) riigiõigus;
- 2) haldusõigus;
- 3) Euroopa Liidu õigus;
- 4) rahvusvaheline õigus;
- 5) asutusesisesed regulatsioonid.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	18-11122013-04/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Jalmar Ernits, Politsei- ja Piirivalveamet Raavo Järva, Politsei- ja Piirivalveamet Priit Järvpõld, Politsei- ja Piirivalveamet Rando Kruusmaa, Politsei- ja Piirivalveamet Merle Kutser, Sisekaitseakadeemia Viljar Kärk, Politsei- ja Piirivalveamet Maiko Martsik, Sisekaitseakadeemia Janek Mägi, Siseministeerium Heiki Suomalainen, Politsei- ja Piirivalveamet Piret Teppan, Sisekaitseakadeemia Ivo Utsar, Politsei- ja Piirivalveamet
3. Kutsestandardi kinnitaja	Õigus- ja Sisekaitse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	12
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	11.12.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	10.04.2018
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	1349 Kutseteenuste juhid, mujal liigitamata
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	7

C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles

Inglise keeles	Border Guard, level 7
----------------	-----------------------

C.3 Lisad

Lisa 1 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)